ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Αθήνα 31/03/2023

Αρ. πρωτ. 14899

Σειρά Β΄

Αριθ. 03/2023

Θέμα: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΤΡΟΠΗΣ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ (ΑΝΑΚΛΗΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ)

Σε συνέχεια και εφαρμογή της με αρ. 01/2023 Σειράς Β΄ υπηρεσιακής εγκυκλίου (αρ. πρωτ. 1102/13-01-2023) και έχοντας υπόψη:

α) τα άρθρα 3 και 4 του Π.Δ. 422/1981 «Περί Κωδικοποιήσεως των περί Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων διατάξεων» (ΦΕΚ 114^{Α}), όπως αντικαταστάθηκαν από τα άρθρα 38 και 39 του Ν. 4997/2022 «Εξορθολογισμός ασφαλιστικής και συνταξιοδοτικής νομοθεσίας ...και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 219^{Α})
β) το Π.Δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (ΦΕΚ 145^{Α}/2016)
γ) το Π.Δ. 109/2018 «Οργανισμός Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων (Μ.Τ.Π.Υ.)» (ΦΕΚ 209^{Α}/2018) και
δ) την εγκύκλιο 2/100018/0026/30-12-2016 (ΑΔΑ: ΨΒΞΒΗ-ΔΤΗ) του Γ.Λ.Κ. «Κοινοποίηση διατάξεων σχετικά με την ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες και παροχή οδηγιών»

τίθεται σε ισχύ η ακόλουθη διοικητική διαδικασία για την ανατροπή ανάληψης υποχρέωσης στο Μ.Τ.Π.Υ.:

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με τη διάταξη του εδαφίου α΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Π.Δ. 80/2016, *«σε περίπτωση μη εκτέλεσης εν όλω ή εν μέρει της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης εντός του οικονομικού έτους στο οποίο αυτή αναφέρεται ή επίτευξης χαμηλότερου συμβατικού τιμήματος μετά την απόφαση κατακύρωσης του σχετικού διαγωνισμού, αυτή ανατρέπεται άμεσα μετά από σχετική ανακλητική απόφαση του οικείου διατάκτη για την ολική ή μερική διαγραφή του επιπλέον ποσού που δεσμεύτηκε».*

Δηλαδή, όταν το ποσό της δεσμευμένης πίστωσης, το οποίο αναφέρεται στην ανάληψη υποχρέωσης, είναι μεγαλύτερο από αυτό που απαιτείται, σύμφωνα με τη σύμβαση ή τις πραγματικές ανάγκες, για την, εντός του έτους στο οποίο αναφέρεται η απόφαση, εκτέλεση της δαπάνης, τότε η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης ανακαλείται κατά το επιπλέον ποσό που δεσμεύτηκε.

Η καταχώρηση του ποσού, που ανατρέπεται με την ανακλητική απόφαση, στα λογιστικά βιβλία του Μ.Τ.Π.Υ. διενεργείται με αρνητική λογιστική εγγραφή (αντιλογισμός), που αποδεσμεύει τη σχετική πίστωση και λαμβάνει από το υποσύστημα ERP μοναδικό αριθμό καταχώρησης.

Β. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Σύμφωνα και με τα αναλυτικά παραδείγματα που παρατίθενται στην εγκύκλιο 2/100018/0026/30-12-2016 (ΑΔΑ: ΨΒΞΒΗ-ΔΤΗ) του Γ.Λ.Κ., η διαδικασία για την έκδοση της ανακλητικής απόφασης πρέπει να αρχίσει **αμέσως μετά την υπογραφή της οικείας σύμβασης ή την έκδοση της απόφασης ματαίωσης ή αναβολής διενέργειας του οικείου διαγωνισμού** προμήθειας υλικών ή παροχής υπηρεσιών.

Η ανατροπή διενεργείται μέσω ανακλητικής απόφασης που εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται και για την έκδοση της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, ως εξής:

1. Το αρμόδιο για τη δαπάνη Τμήμα καταρτίζει σχέδιο έγγραφου τεκμηριωμένου αιτήματος για την έκδοση ανακλητικής απόφασης, κατά τα πρότυπα του τεκμηριωμένου αιτήματος για την έκδοση απόφασης ανάληψης υποχρέωσης που έχουν τεθεί με τις με αρ. 01/2023 και 02/2023 Σειράς Β΄ υπηρεσιακές εγκυκλίους.

Η ενέργεια αυτή πραγματοποιείται αμέσως μετά:

α. **την ανακοίνωση – γνωστοποίηση της ανάθεσης** της προμήθειας υλικών ή παροχής υπηρεσιών από το αρμόδιο για τη δαπάνη Τμήμα στον προμηθευτή / ανάδοχο που έχει επιλεγεί, **για τις δαπάνες ήσσονος σημασίας, ήτοι για δαπάνες εκτιμώμενης αξίας ίσης ή κατώτερης από το ποσό των 2.500 ευρώ χωρίς ΦΠΑ**, για τις οποίες δεν απαιτείται η υπογραφή σύμβασης

β. **την υπογραφή της οικείας σύμβασης** προμήθειας υλικών ή παροχής υπηρεσιών **για τις δαπάνες ήσσονος σημασίας όπου συνομολογήθηκε σχετικό έγγραφο** μεταξύ Μ.Τ.Π.Υ. και προμηθευτή / αναδόχου

γ. **την υπογραφή της οικείας σύμβασης** προμήθειας υλικών ή παροχής υπηρεσιών, **για δαπάνες εκτιμώμενης αξίας ίσης ή ανώτερης από το ποσό των 2.500,01 ευρώ χωρίς ΦΠΑ**

δ. **την έκδοση της απόφασης ματαίωσης ή αναβολής διενέργειας για το επόμενο έτος** του οικείου διαγωνισμού προμήθειας υλικών ή παροχής υπηρεσιών, από τον κατά περίπτωση διατάκτη του Μ.Τ.Π.Υ., σε αντίστοιχες περιπτώσεις.

2. Το σχέδιο τεκμηριωμένου αιτήματος για την έκδοση ανακλητικής απόφασης ανάληψης υποχρέωσης διαβιβάζεται με ευθύνη του αρμόδιου για τη δαπάνη Τμήματος στον κατά περίπτωση διατάκτη προς έγκριση και υπογραφή.

3. Ο κατά περίπτωση διατάκτης του Μ.Τ.Π.Υ. αποστέλλει μέσω του υποσυστήματος ΠΑΠΥΡΟΣ σχετικό **τεκμηριωμένο αίτημα στον Προϊστάμενο Διεύθυνσης Διοικητικού – Οικονομικού (Π.Ο.Υ.),** με κοινοποίηση στο Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης (ΔΔ5), για τη λήψη «Απόφασης ανάκλησης ανάληψης δέσμευσης», δηλαδή την ανάκληση δέσμευσης ποσού από τον οικείο Κ.Α.Ε. του προϋπολογισμού του Ταμείου.

4. Το Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης (ΔΔ5) μέσω του υποσυστήματος ERP **συντάσσει το σχέδιο της «Απόφασης ανάκλησης ανάληψης δέσμευσης»** το οποίο:

α. ενσωματώνει βεβαίωση ύπαρξης πίστωσης (δημοσιονομική δέσμευση) σύμφωνα με τα οριζόμενα της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του Π.Δ. 80/2016

β. φέρει μοναδικό αριθμό πρωτοκόλλου που χορηγείται αυτόματα από το υποσύστημα ΠΑΠΥΡΟΣ κατά την ημερομηνία δημιουργίας του εν λόγω εγγράφου

γ. υπογράφεται από τον υπάλληλο – συντάκτη και τον Προϊστάμενο του Τμήματος Οικονομικής Διαχείρισης (ΔΔ5) και τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Διοικητικού – Οικονομικού (Π.Ο.Υ.) και

δ. διαβιβάζεται στον κατά περίπτωση διατάκτη του Ταμείου προς υπογραφή.

5. Το σχέδιο της «Απόφασης ανάκλησης ανάληψης δέσμευσης» υπογράφεται από τον κατά περίπτωση διατάκτη του Ταμείου, με μέριμνα του Τμήματος Οικονομικής Διαχείρισης (ΔΔ5).

6. Η «Απόφαση ανάκλησης ανάληψης δέσμευσης» σε μορφή pdf και φέροντας το ονοματεπώνυμο:

- **του κατά περίπτωση διατάκτη του Μ.Τ.Π.Υ. και**
- **του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Διοικητικού – Οικονομικού (Π.Ο.Υ.)**

αναρτάται στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ με τη λήψη σχετικού Α.Δ.Α**.** από το Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης (ΔΔ5) **και μόνον έτσι αποκτά νόμιμη ισχύ**.

7. <u>Στην παραπάνω διαδικασία δεν εμπίπτουν οι δαπάνες</u> για:

α. τη μισθοδοσία και τις λοιπές αμοιβές και αποζημιώσεις του προσωπικού
β. την αποζημίωση του Προέδρου και των μελών του Δ.Σ. και λοιπών συλλογικών οργάνων
γ. τις ασφαλιστικές και προνοιακές παροχές που χορηγεί το Ταμείο
δ. την απόδοση των παρακρατούμενων από το Μ.Τ.Π.Υ. ποσών στους δικαιούχους φορείς και Ν.Π.Δ.Δ.
ε. τις επιστροφές από το Μ.Τ.Π.Υ. αχρεωστήτως καταβληθέντων σε αυτό ποσών και
στ. τις δαπάνες πάγιου χαρακτήρα (ηλεκτρική ενέργεια, ύδρευση, επικοινωνίες, μισθώματα, κοινόχρηστα κλπ.)

για τις οποίες εκδίδονται σχετικές αποφάσεις ανάληψης υποχρεώσεων για ολόκληρο το ετήσιο ποσό των εγκεκριμένων πιστώσεων από την έναρξη του εκάστοτε οικονομικού έτους, **τα δε αδιάθετα υπόλοιπά τους ανακαλούνται μετά από εισήγηση του Τμήματος Λογιστηρίου και Ταμειακών Συναλλαγών (ΔΔ4) και απόφαση του αρμόδιου κατά περίπτωση διατάκτη του Μ.Τ.Π.Υ. κατά το κλείσιμο του προϋπολογισμού κάθε οικονομικού έτους.**

Γ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Για τις δαπάνες προμήθειας υλικών ή παροχής υπηρεσιών εκείνες που βρίσκονται σε εξέλιξη και δεν έχουν εκκαθαριστεί στο σύνολό τους κατά την έναρξη εφαρμογής της παρούσας εγκυκλίου, οι προαναφερόμενες διοικητικές ενέργειες για την έκδοση ανακλητικών αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης, όπου απαιτείται, θα πραγματοποιούνται με ευθύνη του αρμόδιου για τη δαπάνη Τμήματος **κατά την υπογραφή της οικείας κατάστασης πληρωμής και του διαβιβαστικού δικαιολογητικών προς έκδοση χρηματικού εντάλματος από τον κατά περίπτωση διατάκτη του Μ.Τ.Π.Υ.**

Επομένως, για τις περιπτώσεις αυτές **το τεκμηριωμένο αίτημα του κατά περίπτωση διατάκτη για έκδοση ανακλητικής απόφασης ανάληψης υποχρέωσης θα συνυποβάλλεται** – με ευθύνη του αρμόδιου για τη δαπάνη Τμήματος – με τα δικαιολογητικά προς έκδοση χρηματικού εντάλματος από το Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης (ΔΔ5).

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΑΤΣΑΒΕΣ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΡΙΓΚΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΝΑΚΛΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ[1]

Παράδειγμα 1 – Προμήθεια υλικών με ανοικτό διαγωνισμό:

Ποσό δεσμευμένης, με την απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, πίστωσης στον εκτελούμενο προϋπολογισμό του φορέα: 1.000.000,00 €.
Προϋπολογισμός δαπάνης στη διακήρυξη: 1.000.000,00 €.
Ποσό σύμβασης: 800.000,00 €.
Ποσό ανακλητικής απόφασης ανάληψης υποχρέωσης (ποσό μερικής ανατροπής): 200.000,00 € (1.000.000,00 € - 800.000,00 € = Δεσμευμένη πίστωση, με την απόφαση ανάληψης υποχρέωσης μείον συμβατικό τίμημα).

Η διαδικασία για την έκδοση της ανακλητικής απόφασης και τη διαγραφή από τα λογιστικά βιβλία του επιπλέον ποσού των 200.000,00 € που δεσμεύτηκε, πρέπει να αρχίσει αμέσως μετά την υπογραφή της σύμβασης προμήθειας.

Παράδειγμα 2 – Παροχή υπηρεσιών καθαριότητας κατόπιν διαπραγμάτευσης:

Ποσό δεσμευμένης, με την απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, πίστωσης στον εκτελούμενο προϋπολογισμό του φορέα: 13.000,00 €.
Ποσό σύμβασης: 11.500,00 €.
Ποσό ανακλητικής απόφασης ανάληψης υποχρέωσης (μερική ανατροπή της αρχικής δέσμευσης πίστωσης): 1.500,00 € (13.000,00 € - 11.500,00 €).

Η διαδικασία για την έκδοση της ανακλητικής απόφασης των 1.500,00 € και τη διαγραφή από τα λογιστικά βιβλία του επιπλέον αυτού ποσού, πρέπει να αρχίσει αμέσως μετά την υπογραφή της σύμβασης υπηρεσιών, με απευθείας ανάθεση.

Παράδειγμα 3 – Ματαίωση ή αναβολή διενέργειάς για το επόμενο έτος διαγωνισμού προμήθειας:

Ποσό δεσμευμένης, με την απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, πίστωσης στον εκτελούμενο προϋπολογισμό του φορέα: 150.000,00 €.
Απόφαση ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο περί αναβολής του διαγωνισμού ή μη εκτέλεσης (ματαίωση) της δαπάνης των 150.000,00 €.
Ποσό ολικής ανατροπής – ανάκλησης της απόφαση ανάληψης υποχρέωσης: 150.000,00 € (150.000,00 € - 0,00 € = ποσό αρχικά δεσμευμένης πίστωσης μείον του ποσού που αναλώθηκε).

Η διαδικασία για την έκδοση της ανακλητικής απόφασης των 150.000,00 € και τη διαγραφή από τα λογιστικά βιβλία του ποσού αυτού, πρέπει να αρχίσει αμέσως μετά την έκδοση της απόφασης ματαίωσης ή αναβολής διενέργειας του διαγωνισμού προμήθειας.

[1] Εγκύκλιος 2/100018/0026/30-12-2016 (ΑΔΑ: ΨΒΞΒΗ-ΔΤΗ) του Γ.Λ.Κ. «Κοινοποίηση διατάξεων σχετικά με την ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες και παροχή οδηγιών»

Παράδειγμα 4 – Αναβολή διενέργειας υπηρεσιακής μετακίνησης λόγω ματαίωσης συνεδρίου:

Ποσό δεσμευμένης, με την απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, πίστωσης στον εκτελούμενο προϋπολογισμό του φορέα, για την πραγματοποίηση μετακίνησης υπαλλήλων στο εξωτερικό για τη συμμετοχή τους σε διεθνές συνέδριο: 6.000,00 €.
Ποσό απόφασης έγκρισης της υπηρεσιακής μετακίνησης 6.000,00 €.
Αν η μετακίνηση δεν πραγματοποιηθεί, λόγω ματαίωσης του συνεδρίου, τότε το ποσό της ολικής ανατροπής – ανάκλησης της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, είναι: 6.000,00 € (6.000,00 € - 0,00 € = ποσό αρχικά δεσμευμένης πίστωσης μείον ποσό, το οποίο αναλώθηκε).

Η διαδικασία για την έκδοση της ανακλητικής απόφασης των 6.000,00 € και τον αντιλογισμό τους (διαγραφή) στα λογιστικά βιβλία, πρέπει να αρχίσει αμέσως μετά την έκδοση της απόφασης περί μη πραγματοποίησης της μετακίνησης ή της επίσημης γνωστοποίησης οριστικής ματαίωσης του συνεδρίου.

Για τη πληρωμή ακυρωτικών εξόδων ή άλλων σχετικών ρητρών απαιτείται έκδοση νέας απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, καθώς πρόκειται για άλλου είδους δαπάνη.

Παράδειγμα 5 – Η πραγματοποίηση υπηρεσιακής μετακίνησης κόστισε λιγότερο απ’ ότι είχε αρχικά προβλεφθεί:

Ποσό δεσμευμένης, με την απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, πίστωσης στον εκτελούμενο προϋπολογισμό του φορέα, για την πραγματοποίηση υπηρεσιακής μετακίνησης για διενέργεια φορολογικού ελέγχου: 1.000,00 €.
Ποσό απόφασης έγκρισης της υπηρεσιακής μετακίνησης 1.000,00 €.
Αν η μετακίνηση τελικά κοστίσει 870,00 €, τότε το ποσό της μερικής ανατροπής – ανάκλησης της απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, είναι: 130,00 € (1.000,00 € - 870,00 €).

Η διαδικασία για την έκδοση της ανακλητικής απόφασης των 130,00 € πρέπει να αρχίσει αμέσως μετά την έκδοση του χρηματικού εντάλματος.